

ОКРЕМА ДУМКА

судді Конституційного Суду України Касмініна О.В. стосовно Ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 10 грудня 2019 року № 12-уп/2019 про закриття конституційного провадження у справі за конституційним поданням Президента України П. Порошенка щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про позбавлення В. Януковича звання Президента України“

Велика палата Конституційного Суду України (далі – Суд) Ухвалою від 10 грудня 2019 року № 12-уп/2019 (далі – Ухвала) закрила конституційне провадження у справі за конституційним поданням Президента України П. Порошенка щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України „Про позбавлення В. Януковича звання Президента України“ від 4 лютого 2015 року № 144–VIII на підставі пункту 2 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Не погоджуючись із закриттям конституційного провадження у цій справі, вважаю за необхідне на підставі статті 93 Закону України „Про Конституційний Суд України“ висловити окрему думку.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 51, частини першої статті 52 Закону України „Про Конституційний Суд України“ Президент України є суб'єктом права на конституційне подання з питань щодо відповідності Конституції України (конституційності) акта (його окремих положень).

В Ухвалі від 29 березня 2016 року колегія суддів Суду зазначила, що конституційне подання Президента України за формою і змістом відповідає вимогам Конституції України та Закону України „Про Конституційний Суд України“, а порушені в ньому питання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) Закону України „Про позбавлення В. Януковича звання Президента України“ є такими, що підвідомчі Суду, у зв'язку з чим було відкрите конституційне провадження у справі за вказаним конституційним поданням.

Проте Суд в Ухвалі при закритті конституційного провадження констатував, що „порушене у конституційному поданні питання має політичний характер, воно не належить до повноважень Конституційного Суду України, що є підставою для закриття конституційного провадження у цій справі“. З цим висновком не погоджуюсь та вважаю, що вказане свідчить про фактичне ухилення Суду від виконання своїх повноважень, а саме перевірки на відповідність Конституції України акта (його окремих положень), ініційованої належним суб'єктом в межах конституційного подання.

Суд, аргументуючи мотивувальну частину Ухвали, посилається на Ухвалу Конституційного Суду України від 12 січня 2005 року № 2-у/2005 та Ухвалу Великої палати Конституційного Суду України від 7 березня 2019 року № 8-у/2019, зазначаючи, що „Верховна Рада України може приймати рішення політичного характеру для висловлення своєї позиції та оцінки тих чи інших подій, фактів, обставин; до юрисдикції Конституційного Суду України належить вирішення питань, які мають юридичний (а не політичний) характер“. Проте Суд залишив поза увагою те, що вказані ухвали було постановлено при розгляді питань про відповідність Конституції України (конституційність) положень постанов Верховної Ради України, а не законів України. Тому, на мою думку, порівнювати правову природу двох різних актів Верховної Ради України – постанови та закону України – є доктринально неправильним.

Крім того, хочу зазначити, що суб'єкт права на конституційне подання наголошує, що до повноважень Верховної Ради України не віднесено вирішення питання про позбавлення звання Президента України, а в Конституції України передбачено „єдиний випадок втрати звання Президента України – усунення його з поста в порядку імпічменту“. Проте вказане Судом було залишено поза увагою, незважаючи на те, що він є інституцією, яка стоїть на захисті Основного Закону України, і акти (їх окремі положення), які прямо стосуються приписів Конституції України, в обов'язковому порядку повинні бути перевірені Судом на предмет їх конституційності у разі ініціювання такого питання суб'єктом права на конституційне подання.

Хочу наголосити, що згідно зі статтею 150 Конституції України до повноважень Суду належить, зокрема, вирішення питань про відповідність Конституції України (конституційність) законів України. Я вважаю, що Суд не повинен ухилятися від виконання покладених на нього завдань та здійснювати свої функції відповідно до приписів Основного Закону України. Тому я не погоджуюсь із закриттям конституційного провадження у цій справі.

Судя
Конституційного Суду України

О. В. КАСМІНІН